

Konferanse for reiselivsnæringen

RINGSAKER: 22. oktober er det duket for utviklingskonferanse for reiselivs- og opplevelsesnæringene i Innlandet ved Prøysenhuset og Simenstad gard.

Hva kan VRI Innlandet (virkemidler for regional FoU og innovasjon) tilby aktørene i reiselivet, er ett av spørsmålene som tas opp. Det er førsteamanuensis Martin Rønnin-gen ved Høgskolen i Lillehammer

som foredrar om dette.

Dag Olav Koppervik i Innovasjon Norge Hedmark tar for seg temaet om hvordan utvikle flere og bedre aktivitetsopplevelser.

Hvordan bruke SkatteFunn for å utvikle din bedrift, bruk av VRI i praksis og trender i reiselivet er andre temaer som står på dagsorden under utviklingskonferansen i oktober.

KONFERANSE: Ved Prøysenhuset og Simenstad gard.

Bulgaria skal lære av fylkesbiblioteket

LILLEHAMMER: Oppland fylkesbibliotek får den 4. september besøk fra Bulgaria. Gjestene ønsker å lære om digitalisering som del av sin kulturelle arv.

Det melder Oppland fylkeskommune på sin hjemmeside.

Seks representanter fra Universitetet for økonomi i Varna kommer til Lillehammer.

Universitetet ønsker å digitalisere og lagre sitt dokumentarkiv som en del av sin kulturelle arv. Dessuten ønsker de å kunne gi studenter, forskere og samfunnet for øvrig gratis og enkel tilgang til digitalisert materialet.

Fylkesbiblioteket og fylkesarkivet bidrar med kompetanse på digitalisering og formidling av digitalt innhold.

Vil være aktive tro

En ny venn skal hjelpe Inger og Petter Leine å leve et godt liv med Alzheimer.

Av Kari Utgaard

kari.utgaard@gd.no
Mobil 900 15 734

LILLEHAMMER: Da ekteparet fikk beskjeden, ga Petter kona et løfte. De skal bo sammen hjemme i Gausdal så lenge som overhodet mulig. De ble også enige om at demens ikke er noe å skamme seg over, og at det beste er å være åpen om at Inger er syk.

Tok «klokkestesten»

Inger Leine (63) hadde lenge merket at noe var galt.

– Jeg visste at det var noe som ikke stemte, men ikke hva. Det kom og gikk, forteller Inger, som måtte vente i fire år før hun fikk svaret.

Da fikk hun en ny fastlege som tok «klokkestesten». Inger greide ikke tegne sirkelen og plassere tall og urvisere på riktig sted. Etter nærmere utredning på sykehuset kom beskjeden: Alzheimers sykdom. Den vanligste formen for demens. Sykdommen er mest vanlig blant eldre. Inger hadde knapt fylt 60 år.

Forandret livet

Beskjeden var vond og få. På en måte var de forberedt. Inger hadde vært sykmeldt fra IT-jobben i Eidsiva lenge allerede. Hun slet med svimmelhet og redusert fysisk form. Å få vite at hun aldri ville komme tilbake i jobb, var likevel tungt. Hun fikk ikke kjøre bil. Livet ville aldri mer bli det samme.

Heldigvis tar det bare to minut-

SAMMEN: Sykdommen har forandret livet for begge.

ter for Petter å kjøre fra huset til jobben. Inger klarer seg foreløpig greit hjemme alene, og han ser innom i lunsjen hver dag.

Dessuten har søkt om og takket ja til den hjelpen de kan få. Inger er jevnlig på aktivitetssenteret på Forsetunet, og hun er innvilget støt-tekontakt tre timer i uka. Snart får hun også en aktivitetsvenn – et nytt tilbud i regi av Nasjonalforeningen for folkehelsen. Ordningen går ut på at frivillige med opplæring hjelper demensrammede slik at de får flest mulig gode dager og opplevelser, og så langt det er mulig kan delta i det vanlige livet.

Trenger avlastning

Inger er glad i å gå tur, og gleder seg til å få en turvenn. Hun kan også tenke seg følge på kino. Petter på sin side ser fram til at kona kan få hjelp til å handle klær. Og mens Inger er opptatt med sitt, kan han kanskje ta en tur i skogen på frida-gen og ordne med ved. Uten å bekymre seg for om det går bra hjemme.

Dagene går litt opp og ned. Inger føler seg litt ustø og blir fort sliten, men det er først når hun snakker at problemene blir tydelige for andre. Hun glemmer så lett ordene. Ofte må Petter fullføre setningen, eller gjette hva hun prøver å si.

Flere av hverdagens små og store gjøremål er blitt uoverkommelige utfordringer. Inger forstår ikke hvordan vaskemaskinen fungerer. Å trakte kaffe kan gå helt fint én dag. En annen dag glemmer hun både filter og vann. Før var det som regel hun som laget middag. Nå er det Petter som må ta ansvar for dette – og veldig mye annet.

VIL LEVE ET MENINGSFULLT LIV: Inger Leine og ektemannen Petter nyter de gode stundene sammen, selv om Inger kan fortsette å gjøre ting hun har lyst til i hverdagen.

Alzheimer har forandret livet for begge. Men de vil ikke at sykdommen skal styre alt. Gode opplevelser er viktig. Å være åpen om situasjonen er til stor hjelp. Det første Petter gjorde da en ny nabo flyttet inn, var å fortelle at Inger hadde Alzheimer.

– Vi vil gjerne rive ned noen vegger. Alzheimer er ikke farlig, sier Petter Leine, som innrømmer at han tenker en del på framtida.

Inger er ikke bekymret.

– Jeg føler meg trygg i dag, sier hun.

PROSJEKTGRUPPE: Elisabeth Skarderud i Nasjonalforeningen for folkehelsen, Beret Løype, Bjørg V. Rudjord i Demensforeningen og Rut Elisabeth E. Solberg fra Lillehammer kommune

FAKTA:

- Aktivitetsvenn er en frivillig som med opplæring og oppfølging bistår personer med demens til en meningsfull fritid.
- Prosjektet er i regi av Nasjonalforeningen for folkehelsen, og finansieres med midler fra TV-aksjonen 2013.